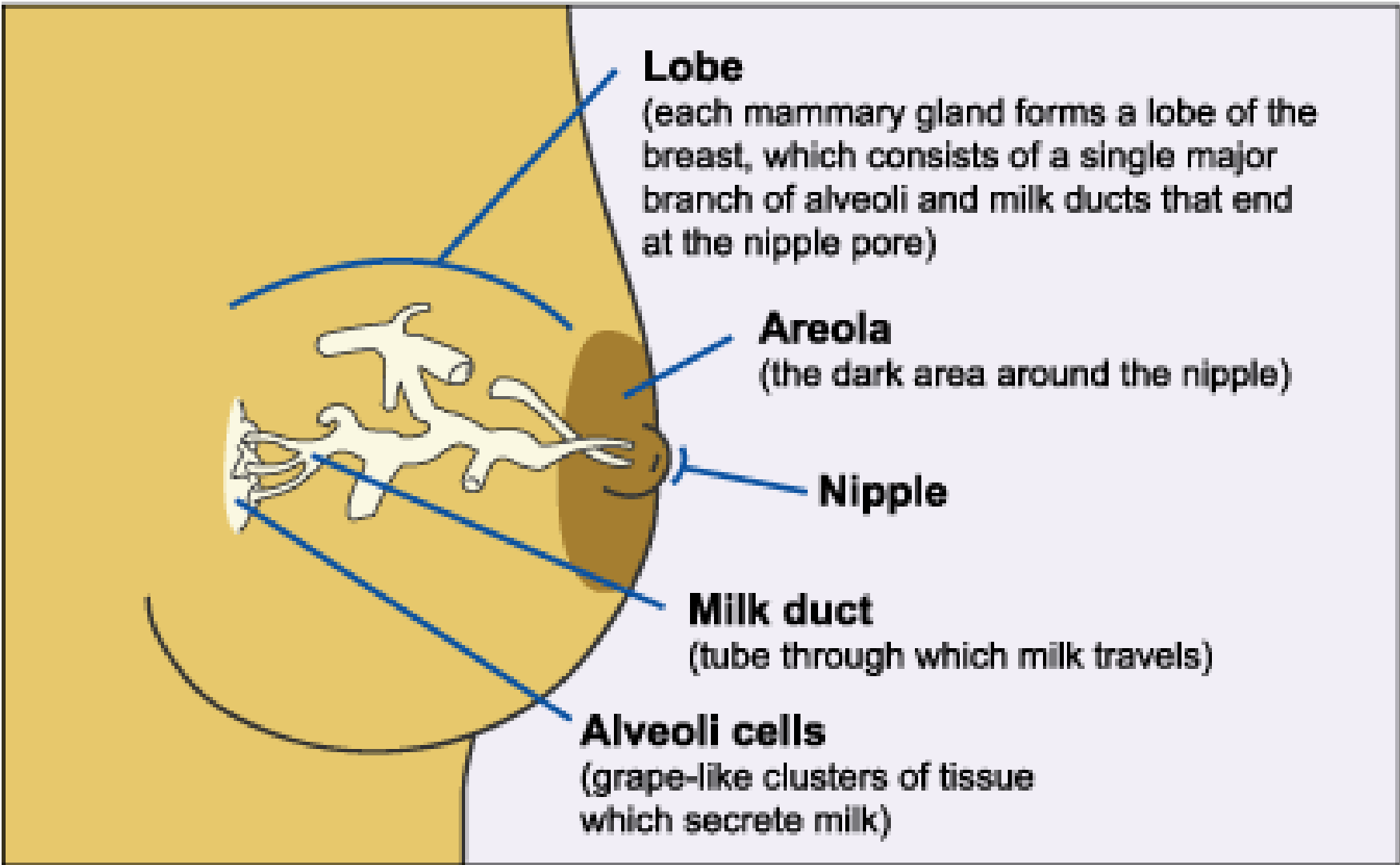

Základy fyziologie laktace a BFHI

Fyziologie laktace - Mléčná žláza

- Základní jednotkou žlázové tkáně je **alveoly tvořený lalůček (lobulus)**. Je to hroznovitá struktura, tvořená vlastními **sekrečními buňkami (alveoly) a mléčnými dukty**. Alveoly vytváří mléko z živin, přitékajících k nim v krvi matky. Jeden prs obsahuje cca 7-10 lobulů.
- Sekreční buňky jsou opleteny zvláštními buňkami **myoepiteliálními**. Tyto buňky svojí schopností kontrahovat se, umožňují pohyb mléka z místa tvorby, z alveolu do stromovitě rozvětveného vývodního systému směrem k bradavce, odkud je může dítě sát. Myoepiteliální buňky jsou přítomny i ve stěnách vývodů.

Lobe

(each mammary gland forms a lobe of the breast, which consists of a single major branch of alveoli and milk ducts that end at the nipple pore)

Areola

(the dark area around the nipple)

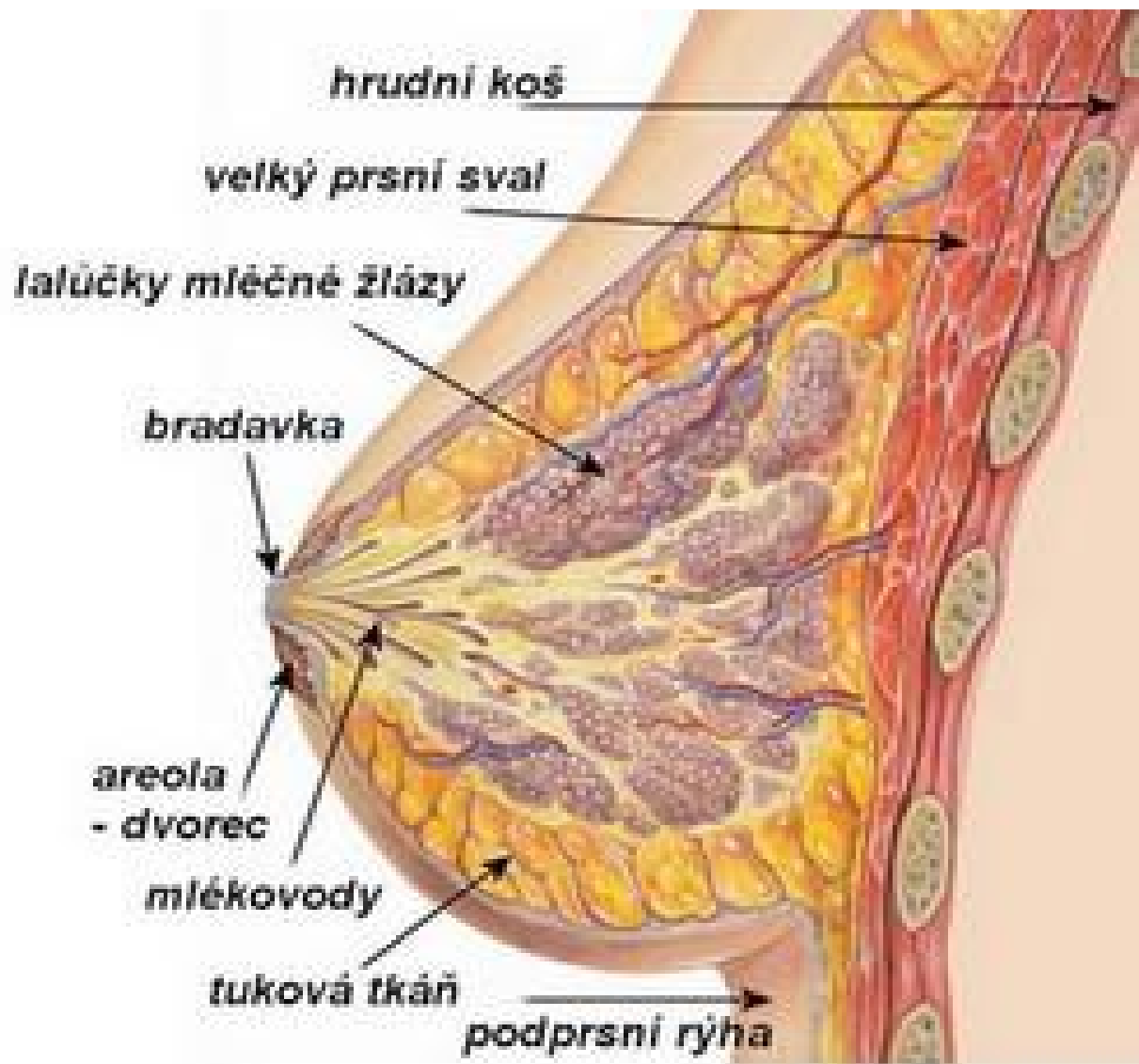
Nipple

Milk duct

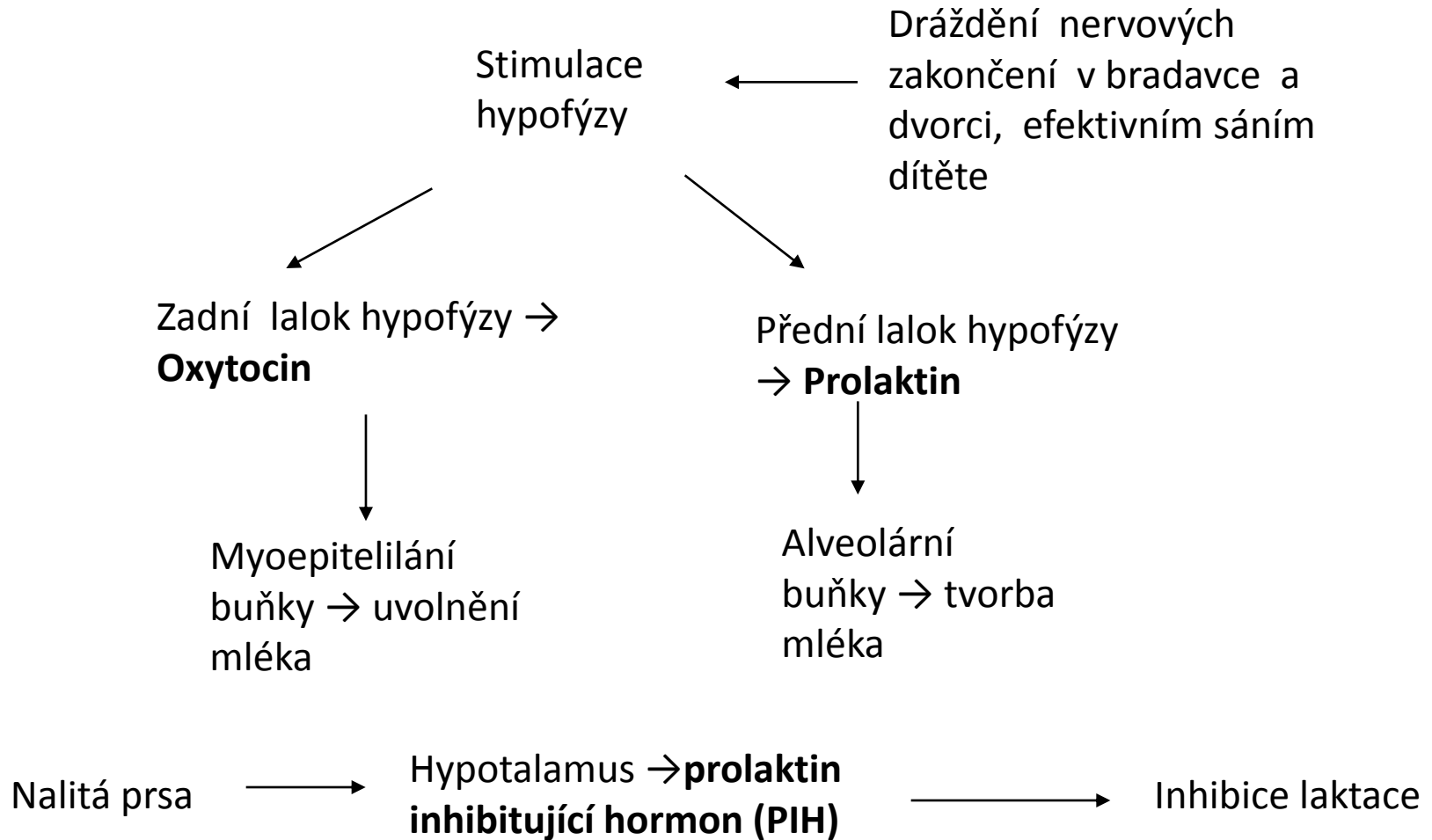
(tube through which milk travels)

Alveoli cells

(grape-like clusters of tissue which secrete milk)

Fyziologie laktace

Co vyplívá z předchozí informace?

- Tvorba mléka je ovlivněna tím, kolik mléka „dítě“ z prsu odebírá!
 - Pokud není mléko z prsu odebíráno → prolaktin inhibující hormon → pokles tvorby mléka
 - Potřebuji zajistit:
 1. **Efektivní sání** (kontrola a úprava přísátí /poloha a polykání tzn. pauza v bradě/)
 2. Neomezený přístup dítěte k prsu (neomezovat délku ani frekvenci kojení= **kojení dle potřeb dítěte**)
- Zabezpečím tak efektivní stimulaci a vyprázdnění prsu → tvorbu mléka
- Zjednodušeně řečeno čím více mléka z prsu odebírám tím více mléka se v prsu tvoří!!!
- Měj na paměti, že každé dítě a **matka jsou individuální dvojice**, tzn. každé dítě má jinou schopnost efektivního sání mléka a každá matka uvolňuje a produkuje mléko odlišně. Každá dvojice tedy potřebuje i jinou délku a frekvenci kojení!!!!

Čeho se vyvarovat a na co si dávat pozor?!

- Špatná technika sání
- Omezování kontaktu matky a dítěte → omezování délky a frekvence kojení (dítě by mělo být kojeno dle jeho potřeb). Neexistuje nic jako doporučená délka či frekvence kojení!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
- V neindikovaných případech krmení dítěte jiným mlékem (ale i glukózou, čaji...) než mlékem vlastní matky
- Náhražky bradavky (hl. dudlíky)
- Na jakékoliv neopodstatněné rady, které omezují matku a dítě v jejich vzájemném kontaktu a kojení.

Baby Friendly Hospital Initiative(BFHI)

- 1989 vyhlášena WHO a UNICEF
- Ochrana, prosazování a podpora kojení. Jeho záměrem bylo upozornit na významnou roli, kterou hrají zdravotníci při podpoře kojení. Hlavní zásady byly shrnuty do 10 kroků k úspěšnému kojení, které by se měly v porodnicích dodržovat. **V ČR se tato iniciativa uskutečňuje již od roku 1992.**

Pro získání označení Baby Friendly Hospital musí zdravotnické zařízení naplňovat deset kroků pro úspěšné kojení:

- 1. Mít vypracovaný program k podpoře kojení a informovat o něm pravidelně všechny zdravotnické pracovníky
- 2. Školit všechny zdravotnické pracovníky ve znalostech a dovednostech potřebných k uplatnění tohoto programu
- 3. Informovat všechny těhotné ženy o výhodách a technice kojení
- 4. Pomáhat matkám začít s kojením během první „půl hodiny po porodu“ (umožnit skin to skin kontakt po porodu na min. 1 hodinu)
- 5. Ukázat matkám, jak kojit a udržovat laktaci i v případě, že jsou oddělené od svých dětí

- 6. Nepodávat novorozenci žádnou stravu ani nápoje kromě mateřského mléka, pokud to není indikováno lékařem
- 7. Provádět rooming in, nechávat matky a děti pohromadě 24 hodin denně
- 8. Podporovat kojení podle potřeby dítěte
- 9. Nedávat žádné dudlíky nebo šidítka kojeným dětem
- 10. Napomáhat vzniku skupin matek na podporu kojení a odkazovat na ně matky při propuštění z nemocnice

Děkuji za pozornost